

Abdul-là Abdul-là i Amrul-là Salé, líders del Moviment Nacional, mostren els llaços de color verd, en un acte organitzat a Kabul el mes de maig passat.

L'Afganistan es tenyeix de verd

L'anunci de la retirada de l'exèrcit dels Estats Units de l'Afganistan i la confirmació que es negocia la fi de la guerra amb els talibans ha alarmat un sector de la societat afganesa. Un moviment nou, inspirat en les revoltes àrabs, s'oposa als extremistes i reclama reformes.

Mort als talibans, mort als terroristes suïcides”, cridava fa pocs dies una generació, onejant banderes de color verd, en un acte organitzat a Kabul, la capital de l'Afganistan, per l'anomenat Moviment Nacional. El color verd, de fet, es va convertint en el

símbol de l'oposició contra el govern que presideix Hamid Karzai, però, sobretot, en la imatge dels qui no volen tornar als anys obscurs dels talibans, el règim que va implantar l'extremisme i el fanatisme religiós a l'Afganistan del 1996 al 2001. Les revoltes d'enguany en alguns països àrabs han esperonat,

sens dubte, la gent que desitja que la democràcia s'estableixi definitivament a l'Afganistan. Les cares més visibles d'aquest moviment reformista són Abdul-là Abdul-là, que fou ministre d'Afers Estrangers del 2001 al 2005 i que va disputar la presidència a Karzai el 2009, i Amrul-là Salé, que fins fa poc era el director del servei d'intel·ligència afganès, però que fou destituït. “Els talibans no són els meus germans, no són els vostres germans. Són els vostres enemics”, cridava Salé a la concurrència, durant aquell acte celebrat a Kabul, que va aplegar unes 10.000 persones. Tot i que Abdul-là i Salé pertanyen a formacions polítiques diferents, s'han compromès a treballar plegats en el Moviment Nacional i a fer campanya conjunta per la justícia i

les reformes al país. El tret que més els uneix, malgrat tot, és una ferma oposició a la negociació amb els talibans.

En aquest sentit, les alarmes es van disparar el dia 22 de juny, quan el president dels Estats Units, Barack Obama, va anunciar la retirada de 30.000 soldats de l'Afganistan, una operació que ha de culminar el setembre del 2012. A més, el president nord-americà va deixar clar en el seu discurs, tot i que sense anomenar-los explícitament, que la pau en aquest país asiàtic no arribarà sense un acord polític amb els talibans. “L’anunci del president Obama va paral·lel a la possibilitat d’un pacte amb els talibans per a compartir el poder. Per als afganesos, això és l’inici del final del suport internacional a l’Afganistan”, advertia Thomas Ruttig, expert de l’organització Afghanistan Analyst Network, amb seu a Kabul. Poques hores després, la secretària d’estat, Hillary Clinton, parlava davant el Senat dels Estats Units de la necessitat de fer servir la diplomàcia com a eina per a ajudar els afganesos a trobar una solució política que els garanteixi un futur més segur. Segons que ha explicat recentment Patrick Quinn, director de l’agència Associated Press a l’Afganistan i al Pakistan, el president Hamid Karzai, amb el vist-i-plau del govern de Washington, fa un gran esforç per a completar un procés de negociació amb els talibans. “Aquest esforç ha alarmat els polítics tadjiks, uzbeks i hazares, que temen que Karzai donarà molt poder als paixtus”, explicava Quinn.

De fet, el pitjor temor de molts afganesos és que es reproduïxi una guerra civil entre les diverses ètnies que conviuen en aquest país. Els paixtus són la comunitat majoritària a l’Afganistan i en provenen gairebé la totalitat dels talibans. “Els paixtus volen que aquest país sigui un país paixtu. Hi estem totalment en contra”, deia Amrullà Salé, en unes declaracions recollides fa uns dies pel setmanari canadenc *Maclean’s*. “No defenso la continuació de la guerra. Defenso un final digne al conflicte, no un acord. No podem sacrificar la justícia en nom de l’estabilitat. Tampoc no dic que no calgui negociar. Però penso que no podem enderrocar la nostra fortalesa pel bé de les negociacions. L’enemic ens ha posat setge, però no

podem enderrocar les muralles per a calmar-lo”, argumentava l’ex-director dels serveis d’intel·ligència afganesos a aquest setmanari canadenc.

Semblantment, algunes altres figures destacades de la societat civil afganesa consideren que el poble mai no acceptarà un govern compartit amb els talibans. “Els afganesos mai no donaran suport a la negociació amb una gent contra la qual han lluitat tant de temps, que ha practicat el terrorisme i que ha violat els drets humans. Cal que hi hagi negociacions, això sí. Les guerres sempre s’acaben amb negociacions. No ens hi oposem. Però els talibans no estan disposats a acceptar la Constitució ni a respectar els drets humans, no volen considerar l’Afganistan com un país democràtic”, explicava Abdul Razzaq Malin, jutge de la ciutat d’Herat, al setmanari *Maclean’s*.

Pau o trampa. Als temors d’aquest jutge, a més, cal afegir-hi la malfiança de molts afganesos respecte a la possibilitat que els talibans es prenguin seriosament la idea de la pau. De fet, cap dels intents d’arribar a un acord amb aquests rebels que ha dut a terme fins ara el govern del veí Pakistan no ha reeixit. Els talibans, simplement, han utilitzat la possibilitat de negociar com un pretext per a guanyar temps i enfortir-se. En aquest sentit, segons que assenyalava la cadena britànica BBC el 25 de juny passat, algunes fonts properes als talibans asseguren que aquest moviment està molt unit i que el mul·là Omar continua essent el seu líder espiritual i la persona que el legitima. Ara bé, algunes altres fonts assenyalen també que els intensos atacs aeris de l’exèrcit dels Estats Units, duts a terme, principalment, amb avions sense tripulació del tipus Predator, han eliminat centenars de comandaments de grau mitjà. Això, a la vegada, ha provocat un efecte pervers, ja que molts d’aquests comandaments han estat substituïts per homes més joves i més radicals. De moment, l’estratègia del president Hamid Karzai ha seguit una política anomenada de “reintegració i reconciliació”; és a dir, d’una banda, persuadir els combatents talibans de grau baix a deixar les armes i reintegrar-se a la societat i, d’una altra, reconciliar-se amb els líders in-

surgents amb l’objectiu d’assolir un acord de pau.

Sigui com vulgui, l’oposició a les negociacions amb els talibans va creixent, tant dins l’Afganistan com a fora. El Moviment Nacional va guanyant molts adeptes a internet, sobretot a través de la xarxa social Facebook. Segons que assenyalava la BBC fa uns quants dies, el moviment antitalibà afganès compta amb uns 8.000 seguidors i creix de dia en dia. Tot i que en una gran extensió del territori de l’Afganistan no hi ha accés a internet, l’ús d’aquest mitjà s’eixampla espectacularment entre els joves de vint a trenta anys, que hi accedeixen principalment a través dels telèfons mòbils. Igualment, internet permet que molts joves afganesos es puguin comunicar amb compatriotes seus que viuen a l’estranger. Segons que explicava la BBC, creix el suport al Moviment Nacional contra els talibans a l’estranger, sobretot als Estats Units.

En qualsevol cas, l’ex-ministre d’Afers Estrangers Abdul·là Abdul·là i l’ex-director dels serveis d’intel·ligència Amrullà Salé, els dos líders del Moviment Nacional, asseguren que no es tracta d’una iniciativa confinada exclusivament a internet, sinó que gaudeix d’un suport real sobre el terreny, fins i tot en àrees remotes de l’Afganistan, on ni tan sols arriba el senyal de televisió. Per tot plegat, Abdul·là i Salé no descarten d’organitzar més actes de protesta com el que fa uns quants dies va aplegar 10.000 persones a la capital, Kabul, si el govern que presideix Hamid Karzai no escolta les seves reivindicacions i prossegueix el procés de negociació amb els talibans. La crida del Moviment Nacional, fins i tot, ha estat escoltada per uns altres líders tribals, com per exemple Abdul Raixid Dostum, líder uzbek, que rumien d’afegir-se a l’oposició contra el govern afganès. “El moviment que anomenem antitalibà no és ètnic, no és del sud ni del nord. És un moviment que reclama justícia. No es pot tolerar un grup que només practica l’assassinat, la intimidació, els atacs suïcides i la marginalització de la societat. Tot això no portarà l’estabilitat”, assegurava Amrullà Salé, davant la multitud congregada en l’acte organitzat a Kabul.

Xevi Camprubi